

WIJ ILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

**Besluit van
tot wijziging van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft ter
implementatie van Richtlijn (EU) 2023/2673 tot wijziging van Richtlijn
2011/83/EU wat betreft op afstand gesloten overeenkomsten inzake financiële
diensten (Implementatiebesluit richtlijn op afstand gesloten overeenkomsten
inzake financiële diensten)** [KetenID: WGK026363]

Op de voordracht van Onze Minister van Financiën van [• datum], [• kenmerk], directie
Financiële Markten;
Gelet op de artikelen 1:81, eerste lid, 4:18, vierde lid, 4:20, eerste en tweede lid, en
4:25, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht;
De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van [•...], nr. [•...]);
Gezien het nader rapport van Onze Minister van Financiën van [• datum], [• kenmerk],
directie Financiële Markten;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het **Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft** wordt als volgt
gewijzigd:

A

In het opschrift van paragraaf 8.1.7 wordt voor “4:20, eerste en tweede lid, derde lid,
aanhef en onderdeel b, vierde en vijfde lid” ingevoegd “4:18, vierde lid,”

B

Artikel 77 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In de aanhef wordt na “de volgende informatie” ingevoegd “op een duurzame drager”.

b. Onderdelen b tot en met d komen te luiden:

- b. zijn telefoonnummer en e-mailadres, of de gegevens van andere communicatiewijzen en, in voorkomend geval, deze gegevens van de financiële dienstverlener namens wie hij optreedt;
- c. zijn contactgegevens of, in voorkomend geval, van de financiële dienstverlener namens wie hij optreedt zodat de consument in staat is een klacht in te dienen;
- d. de naam, het adres, de website en andere contactgegevens van de toezichthouder;

c. Onderdelen f en h komen te luiden:

f. de belangrijkste kenmerken van het financieel product of de aard van zijn financiële dienstverlening;

h. de totale kosten, of, wanneer de exacte kosten niet kunnen worden genoemd, de grondslag voor de berekening van de kosten, zodat de consument de kosten kan verifiëren en indien van toepassing, dat de kosten zijn gepersonaliseerd op basis van geautomatiseerde besluitvorming;

d. In onderdeel k wordt na "overeenkomst op afstand" ingevoegd "en informatie over de gevolgen van een betalingsachterstand of wanbetaling".

e. In onderdeel m vervalt "op afstand".

f. Onderdeel o komt te luiden:

o. informatie over het al dan niet bestaan van een ontbindingsrecht en indien dat recht bestaat, informatie over de termijnen en de voorwaarden voor de uitoefening van het ontbindingsrecht, met inbegrip van informatie over de eventuele kosten, en, praktische instructies en procedures voor de uitoefening van het ontbindingsrecht en de gevolgen van niet-uitoefening van het ontbindingsrecht;

g. Onderdeel s komt te luiden:

s. de mogelijkheid om een beroep te doen op een buitengerechtelijke klachtenprocedure en beroepsprocedure waaraan de financiële dienstverlener is onderworpen, en de manier om daar toegang tot te krijgen;

h. Onder verlettering van onderdeel t tot u wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

t. indien milieufactoren of sociale factoren onderdeel uitmaken van de beleggingsstrategie van het financieel product of de financiële dienst, informatie over de door het financieel product of de financiële dienst beoogde milieu- of sociale doelstellingen;

2. In het tweede lid wordt "eerste lid, aanhef en onderdelen f, g, h, m, n en s" vervangen door "eerste lid, aanhef en onderdelen f, g, h, m en n".

3. Er worden twee leden toegevoegd, luidende:

7. Een financiële dienstverlener die betaaldiensten verleent, voldoet aan het eerste lid door het verstrekken van de informatie zoals opgenomen in artikel 59e.

8. Een financiële dienstverlener die financiële diensten verleent met betrekking tot schadeverzekeringen voldoet aan het eerste lid door het verstrekken van het informatiedocument, bedoeld in artikel 65b, eerste lid.

C

Na artikel 77 worden vier artikelen ingevoegd, luidende:

Artikel 77a

1. Een financiëledienstverlener verstrekt een consument voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst op afstand kosteloos een adequate toelichting op de overeenkomst waarbij een toelichting wordt gegeven op:
 - a. de informatie, bedoeld in artikel 77, eerste lid;
 - b. de belangrijkste kenmerken van de overeenkomst, met inbegrip van mogelijke nevendiensten; en
 - c. de specifieke gevolgen die de overeenkomst kan hebben voor de consument, onder meer bij wanbetaling of een betalingsachterstand.
2. Een aanbieder van krediet voldoet aan het eerste lid door het verstrekken van informatie als bedoeld in artikel 112, achtste lid.

Artikel 77b

1. Een financiëledienstverlener, met uitzondering van een financiëledienstverlener als bedoeld in artikel 4:22.0a van de wet die bankdiensten aan consumenten als bedoeld in artikel 3, onder 28, van de toegankelijkheidsrichtlijn verleent, verstrekt aan een consument met een beperking op diens verzoek de informatie, bedoeld in artikel 77, eerste lid, in een passend en toegankelijk formaat.
2. Indien een financiëledienstverlener de informatie, bedoeld in artikel 77, eerste lid, elektronisch verstrekt, kan de financiëledienstverlener de informatie in gelaagde vorm verstrekken, met uitzondering van de informatie, bedoeld in artikel 77, eerste lid, onderdelen a, b, f, g, k en p.
3. Indien de financiëledienstverlener de informatie in gelaagde vorm verstrekt, zorgt hij ervoor dat de consument de informatie als één document kan opslaan, bekijken en afdrukken.

Artikel 77c

Indien de financiëledienstverlener de informatie, bedoeld in artikel 77, eerste lid, minder dan een dag voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst op afstand verstrekt, herinnert de financiëledienstverlener de consument binnen een week na de totstandkoming van de overeenkomst over de mogelijkheid om de overeenkomst te ontbinden en de te volgen procedure.

Artikel 77d

1. Een financiëledienstverlener die gebruik maakt van online-instrumenten biedt op verzoek van een consument voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst op afstand en, in gerechtvaardigde gevallen, na het aangaan van de overeenkomst, menselijke tussenkomst in dezelfde taal aan als waarin de precontractuele informatie

aan de consument is verstrekt.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op beheerders van beleggingsinstellingen, beheerders van icbe's en beleggingsondernemingen.

D

Artikel 78, eerste lid, vervalt onder vernummering van het tweede tot en met vierde lid tot eerste tot en met derde lid.

E

Artikel 79 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel b wordt "financiële product" vervangen door "financieel product".

2. Onderdeel e komt te luiden:

e. het al dan niet bestaan van een ontbindingsrecht en indien dat recht bestaat, informatie over de termijnen en de voorwaarden voor de uitoefening van het ontbindingsrecht, met inbegrip van informatie over de eventuele kosten en de gevolgen van niet-uitoefening van het ontbindingsrecht; en

3. In onderdeel f vervalt "op verzoek van de consument".

2. In het zesde lid wordt "de in artikel 77, eerste lid, bedoelde informatie" vervangen door "de nog niet op basis van het eerste lid verstrekte informatie bedoeld in artikel 77, eerste lid".

3. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

8. Wanneer een telefoongesprek wordt opgenomen of kan worden opgenomen, stelt de financieledienstverlener de consument daarvan in kennis.

F

Artikel 80 komt te luiden:

Artikel 80

De artikelen 77b, eerste lid, 77d, eerste lid, en 79 zijn van overeenkomstige toepassing op:

a. aanbieders van cryptoactivadiensten als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel 15, van de verordening cryptoactiva, die een cryptoactivadienst als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel 16, van die verordening op afstand verricht;

b. crowdfundingdienstverleners als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel e, van de verordening crowdfundingdienstverleners voor bedrijven, die een crowdfundingdienst als

bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, van die verordening op afstand verricht.

G

In het opschrift van paragraaf 8.2.2 wordt "4:25, eerste lid" vervangen door "4:18, vierde lid, 4:25, eerste lid".

H

Artikel 81, eerste en tweede lid, vervalt onder vernummering van het derde en vierde lid tot eerste en tweede lid.

I

Na artikel 81 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 81.0a

1. Een beheerder van een beleggingsinstelling, beheerder van een icbe, beleggingsonderneming of financiële dienstverlener die gebruik maakt van een online-interface voor het aangaan van overeenkomsten op afstand, zorgt ervoor dat door het ontwerp en gebruik van de online-interface consumenten niet worden misleid of gemanipuleerd of dat hun vermogen om vrije en geïnformeerde beslissingen te nemen op een andere wijze wezenlijk wordt verstoord of beperkt.
2. De beheerder van een beleggingsinstelling, beheerder van een icbe, beleggingsonderneming of financiële dienstverlener die gebruik maakt van een online-interface voorkomt dat:
 - a. voor de consument nadelige keuzes niet meer op de voorgrond worden geplaatst;
 - b. de consument niet herhaaldelijk wordt gevraagd een keuze te maken die hij reeds heeft gemaakt, tenzij dit in het belang van de consument is; en
 - c. de procedure voor het beëindigen van de overeenkomst moeilijker is dan de procedure om de overeenkomst aan te gaan, tenzij dit in het belang van de consument is.
3. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op:
 - a. aanbieders van cryptoactivadiensten als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel 15, van de verordening cryptoactiva, die cryptoactivadiensten als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel 16, van die verordening op afstand verrichten;
 - b. crowdfundingdienstverleners als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel e, van de verordening crowdfundingdienstverleners voor bedrijven die crowdfundingdiensten als bedoeld in artikel 2, eerste lid, onderdeel a, van die verordening op afstand verrichten.

J

In de artikelen 82, eerste lid, en 115cc wordt "een techniek voor communicatie op afstand als bedoeld in artikel 81" telkens vervangen door "het gebruik van automatische oproepsystemen zonder menselijke tussenkomst, faxen of elektronische berichten".

ARTIKEL II

A

Artikel 10 van het **Besluit bestuurlijke boetes financiële sector** wordt gewijzigd als volgt:

1. In de opsomming van artikelen uit het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft worden in de numerieke volgorde de volgende artikelnummers met bijbehorende boetecategorieën ingevoegd:

77a, eerste lid	2
77b, eerste tot en met derde lid	2
77c	2
77d, eerste lid	2
81.0a, eerste en tweede lid	2

2. In de opsomming van artikelen uit het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft wordt "78, tweede en vierde lid" vervangen door "78, eerste en derde lid", "79, eerste tot en met vierde en zesde lid" vervangen door "79, eerste tot en met vierde, zesde en achtste lid", en wordt "81, eerste tot en met vierde lid" vervangen door "81, eerste en tweede lid".

3. In de opsomming van artikelen uit het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft vervalt artikelnummer 80 met bijhorende boetecategorie.

ARTIKEL III

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

ARTIKEL IV

Dit besluit wordt aangehaald als: Implementatiebesluit richtlijn op afstand gesloten overeenkomsten inzake financiële diensten.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Financiën,

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

§ 1. Inleiding

Dit besluit strekt tot implementatie van Richtlijn (EU) 2023/2673 van het Europees Parlement en de Raad van 22 november 2023 tot wijziging van Richtlijn 2011/83/EU wat betreft op afstand gesloten overeenkomsten inzake financiële diensten, en tot intrekking van Richtlijn 2002/65/EG (hierna: de richtlijn). De richtlijn beoogt een vangnet te bieden voor financiële diensten die niet onder sectorspecifieke Uniewetgeving vallen of zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van Uniewetgeving betreffende specifieke financiële diensten. Daarnaast heeft de richtlijn tot doel te waarborgen dat op de hele interne markt hetzelfde hoge niveau van consumentenbescherming geldt en dat de grensoverschrijdende verlening van financiële diensten binnen de Europese Unie wordt bevorderd. De richtlijn bevat regels met betrekking tot op afstand gesloten overeenkomsten inzake financiële diensten. Het gaat onder andere om regels over de verstrekking van precontractuele informatie en regels ter bescherming van consumenten bij het online sluiten van overeenkomsten voor financiële diensten. Voor een uitgebreide toelichting op de inhoud van de richtlijn wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij de Implementatiewet richtlijn op afstand gesloten overeenkomsten inzake financiële diensten.

Dit besluit bevat wijzigingen van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (BGfo) en het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector. Hiermee implementeert het besluit de artikelen uit de richtlijn over de precontractuele informatie en de regels omtrent het online sluiten van overeenkomsten voor financiële diensten. Daarnaast verklaart het besluit bepaalde artikelen uit het BGfo met betrekking tot op afstand gesloten overeenkomsten inzake financiële diensten ook van toepassing op aanbieders van cryptoactivadiensten en crowdfundingdienstverleners.

De richtlijn dient op 19 december 2025 in nationale wetgeving te zijn geïmplementeerd. De artikelen dienen door financiële dienstverleners, beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen of icbe's te worden toegepast met ingang van 19 juni 2026.

§ 2. Inhoud van het besluit

Onderhavig besluit wijzigt het BGfo en het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector. Het BGfo schrijft voor welke informatie een financiële dienstverlener aan de consument moet verstrekken voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst op afstand inzake financiële diensten. Deze informatievoorschriften zijn gemoderniseerd en toekomstbestendig gemaakt. Daarnaast is opgenomen welke informatie een financiële dienstverlener moet verstrekken indien gebruik wordt gemaakt van de telefoon voor de totstandkoming van een overeenkomst inzake financiële diensten. Verder bepaalt dit besluit welke informatie een financiële dienstverlener in gelaagde vorm mag aanbieden. Dit betekent dat de financiële dienstverlener de precontractuele informatie

kan opnemen op verschillende niveau's, waarbij de belangrijkste of essentiële informatie wordt gepresenteerd in de eerste laag en meer gedetailleerde informatie beschikbaar is in diepere lagen. Zo wordt rekening gehouden met de technische beperkingen van bepaalde media, zoals het mogelijke aantal karakters op het scherm van mobiele telefoons.

Verder verkrijgen consumenten het recht om voor de totstandkoming van de overeenkomst op afstand te communiceren met een persoon in dezelfde taal als waarin de precontractuele informatie is verstrekt (dit zal meestal het Nederlands zijn). In gerechtvaardigde gevallen dient de beheerder van een beleggingsinstelling, beheerder van een icbe, een beleggingsonderneming of de financiële dienstverlener de consument ook nadat de overeenkomst op afstand is gesloten de mogelijkheid te bieden om met een persoon te communiceren.

Bepaalde artikelen uit het BGfo met betrekking tot op afstand gesloten overeenkomsten inzake financiële diensten zijn van overeenkomstige toepassing op cryptoactivadiensten en crowdfundingdiensten die op afstand worden verricht. Dit is expliciet geregeld omdat cryptoactivadiensten en crowdfundingdiensten niet kwalificeren als een financieel product of financiële dienst in de zin van artikel 1:1 Wet op het financieel toezicht (Wft) waardoor het BGfo in beginsel niet van toepassing is. Cryptoactivadiensten en crowdfundingdiensten vallen wel onder de definitie van financiële dienst zoals opgenomen in de richtlijn. Daarom dienen aanbieders van cryptoactivadiensten en crowdfundingdienstverleners wel te voldoen aan de regels die gelden voor overeenkomsten op afstand.

Verder is in het BGfo opgenomen dat een beheerder van een beleggingsinstelling, beheerder van een icbe, beleggingsonderneming of financiële dienstverlener bij het sluiten van overeenkomsten op afstand inzake financiële diensten zijn online-interface (bijvoorbeeld een website of app) niet op een misleidende wijze mag inrichten. Dit geldt ook voor aanbieders van cryptoactivadiensten en crowdfundingdienstverleners. Een beheerder van een beleggingsinstelling, beheerder van een icbe, beleggingsonderneming of financiële dienstverlener mag niet via de structuur, het ontwerp of de functionaliteiten van een online-interface, consumenten misleiden of '*nudgen*' waardoor de keuzemogelijkheden en autonomie van consumenten wordt beïnvloed. Indien gebruik wordt gemaakt van een online-interface dient te worden voorkomen dat voor de consument nadelige keuzes meer op de voorgrond worden geplaatst. Verder dient de beheerder van een beleggingsinstelling, beheerder van een icbe, beleggingsonderneming of financiële dienstverlener te voorkomen dat de consument herhaaldelijk wordt gevraagd een keuze te maken die hij reeds heeft gemaakt. Het herhaaldelijk vragen een keuze te maken, is wel toegestaan indien dat in het belang van de consument is, bijvoorbeeld bij het aangaan van een risicovol beleggingsproduct. Voorts mag de procedure voor het beëindigen van de overeenkomst niet moeilijker zijn dan de procedure om de overeenkomst aan te gaan, tenzij dit in het belang van de consument is.

Ten slotte zijn in het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector de artikelen beboetbaar gesteld die zijn opgenomen in het BGfo ter implementatie van de richtlijn.

§ 3. Regeldrukkosten

In paragraaf 6 van het algemeen deel van de memorie van toelichting bij de Implementatiewet richtlijn op afstand gesloten overeenkomsten inzake financiële diensten is een overzicht weergegeven van de regeldrukkosten die de wet en de daarbij behorende lagere regelgeving naar verwachting zullen brengen voor het bedrijfsleven. In dit besluit zijn geen andere normen opgenomen dan die destijds uitgangspunt waren bij het maken van de kostenberekeningen.

§ 4. Consultatie

PM

ARTIKELSGEWIJS

ARTIKEL I (Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft)

A

In het opschrift van paragraaf 8.1.7 is artikel 4:18, vierde lid, Wft opgenomen. Artikel 4:18, vierde lid, Wft biedt de grondslag om producten en diensten aan te wijzen waarop het bepaalde ingevolge artikel 4:20, eerste en tweede lid, Wft voorzover betrekking hebbend op overeenkomsten op afstand van overeenkomstige toepassing is.

B (*artikel 77*)

Artikel 77 is gebaseerd op artikel 4:20, eerste lid, Wft en implementeert artikel 16 bis van de richtlijn. In het eerste lid is opgenomen welke informatie een financiële dienstverlener voorafgaand aan de totstandkoming van een overeenkomst op afstand dient te verstrekken. Deze informatie dient aan de consument te worden verstrekt op een duurzame drager en dient voor de consument duidelijk te zijn (artikel 4:19 Wft). Dit betekent dat de informatie voor de consument gemakkelijk te begrijpen is. Te lange en complexe beschrijvingen, kleine lettertjes en overdreven gebruik van hyperlinks dienen zoveel mogelijk te worden vermeden omdat hierdoor de informatie voor de consument moeilijker te begrijpen is.

Artikel 77, eerste lid, onderdeel b, implementeert artikel 16 bis, eerste lid, onderdeel b, van de richtlijn. De financiële dienstverlener dient op grond van onderdeel b zijn telefoonnummer, emailadres of gegevens van andere communicatiewijzen aan de consument te verstrekken. Hierdoor kan de consument eenvoudig contact opnemen met de financiële dienstverlener en efficiënt met de financiële dienstverlener communiceren.

In voorkomend geval, dient de financiëldienstverlener deze contactgegevens aan de consument te verstrekken van de financiëldienstverlener namens wie hij optreedt.

Artikel 77, eerste lid, onderdeel c, implementeert artikel 16 bis, eerste lid, onderdeel c, van de richtlijn. Dit onderdeel bepaalt dat de financiëldienstverlener aan de consument contactgegevens dient te verstrekken zodat de consument in staat is een klacht in te dienen. Het gaat hier om de interne klachtenprocedure van de financiëldienstverlener.

Artikel 77, eerste lid, onderdeel d, implementeert artikel 16 bis, eerste lid, onderdeel e, van de richtlijn. De financiëldienstverlener dient de contactgegevens van de toezichthouder aan de consument te verstrekken. Hierdoor is voor de consument duidelijk welke toezichthouder toezicht houdt op de financiëldienstverlener.

Artikel 77, eerste lid, onderdeel f, verwerkt artikel 16 bis, eerste lid, onderdeel f, van de richtlijn. De financiëldienstverlener dient de consument te informeren over de belangrijkste kenmerken van het financieel product of de aard van zijn financiële dienstverlening. Hierdoor kan de consument een weloverwogen beslissing nemen en beoordelen of het financieel product of financiële dienst passend is voordat de overeenkomst tot stand komt.

Artikel 77, eerste lid, onderdeel h, implementeert artikel 16 bis, eerste lid, onderdeel i, van de richtlijn. Op grond van onderdeel h dient een financiëldienstverlener de consument te informeren over de totale kosten, of, wanneer de exacte kosten niet kunnen worden genoemd, de grondslag voor de berekening van de kosten, zodat de consument de kosten kan verifiëren. Onder de totale kosten valt ook het bedrag dat door de consument aan de financiëldienstverlener dient te worden afgedragen in verband met verschuldigde belastingen die via de financiëldienstverlener worden geïnd. Indien van toepassing dient de financiëldienstverlener aan te geven dat de kosten zijn gepersonaliseerd op basis van geautomatiseerde besluitvorming. Bij geautomatiseerde besluitvorming bepaalt een algoritme de kosten van een financieel product of financiële dienst. Geautomatiseerde besluitvorming kan worden gebruikt om de kosten van het financieel product of financiële dienst tussen verschillende consumentengroepen te differentiëren. Ook kunnen op die manier de kosten van het product respectievelijk de dienst worden aangepast aan het persoonlijk gedrag of individuele voorkeuren en kenmerken van de consument.

Aan artikel 77, eerste lid, onderdeel k, implementeert artikel 16 bis, eerste lid, onderdeel h. Aan onderdeel k is toegevoegd dat de financiëldienstverlener de consument dient te informeren over de gevolgen van een betalingsachterstand of wanbetaling. De consument kan bijvoorbeeld verplicht zijn incassokosten te betalen of de overeenkomst kan worden ontbonden.

Artikel 77, eerste lid, onderdeel o, implementeert artikel 16 bis, eerste lid, onderdelen p en s, van de richtlijn. De financiëldienstverlener dient de consument te informeren over het al dan niet bestaan van een ontbindingsrecht overeenkomstig artikel 6:230x BW. Indien er een ontbindingsrecht bestaat, dient de financiëldienstverlener de consument informatie te verschaffen over de termijnen en de voorwaarden voor de uitoefening van

het ontbindingsrecht (waaronder de eventuele kosten). Tevens dient de financiële dienstverlener praktische instructies te geven en informatie te verstrekken over de procedure voor de uitoefening van het ontbindingsrecht. Daarvoor is de vermelding van het telefoonnummer, het e-mailadres en nadere gegevens over andere communicatiewijzen die relevant zijn voor de verzending van de ontbindingsverklaring belangrijk. Indien een overeenkomst is gesloten via een online-interface dient de financiële dienstverlener informatie te verstrekken over de beschikbaarheid en de vindplaats van de ontbindingsfunctie, bedoeld in artikel 6:230a BW. Ten slotte dient de financiële dienstverlener aan te geven wat de gevolgen zijn als het ontbindingsrecht niet wordt uitgeoefend.

Artikel 77, eerste lid, onderdeel s, implementeert artikel 16 bis, eerste lid, onderdeel v, van de richtlijn. De financiële dienstverlener dient aan de consument informatie te verstrekken over de mogelijkheid om een buitengerechtelijke klachtenprocedure of beroepsprocedure te starten en de manier waarop de consument daar toegang tot verkrijgt. Financiële dienstverleners dienen op grond van artikel 4:17 Wft te zijn aangesloten bij de Stichting Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid). Daar kunnen consumenten terecht voor beslechting van geschillen met betrekking tot financiële producten of financiële diensten.

Artikel 77, eerste lid, onderdeel t, strekt ter implementatie van artikel 16 bis, eerste lid, onderdeel o, van de richtlijn. In dit onderdeel wordt bepaald dat een financiële dienstverlener de milieufactoren of sociale factoren van een financieel product of financiële dienst duidelijk moet maken indien de beleggingsstrategie van een financieel product of financiële dienst dergelijke doelstellingen omvat.

Een financiële dienstverlener die financiële diensten verleent met betrekking tot levensverzekeringen voldoet door het verstrekken van informatie, bedoeld in artikel 60, eerste lid, onderdelen h, i, l, m, n, o, p, r, s en t, BGfo aan bepaalde onderdelen van artikel 77, eerste lid. Echter door het verstrekken van de informatie op grond van artikel 60 wordt niet voldaan aan het nieuwe informatieverstrekkingsvereiste zoals opgenomen in onderdeel s. Namelijk dat informatie dient te worden verstrekt aan de consument over de mogelijkheid om een beroep te doen op een buitengerechtelijke klachtenprocedure en beroepsprocedure waaraan de financiële dienstverlener is onderworpen, en de manier om daar toegang tot te krijgen. In het tweede lid is daarom onderdeel s geschrapt. In het zevende lid is opgenomen dat financiële dienstverleners die betaaldiensten verlenen, voldoen aan artikel 77, eerste lid, indien zij informatie zoals opgenomen in artikel 59e BGfo verstrekken aan de consument. Een financiële dienstverlener die financiële diensten verleent met betrekking tot schadeverzekeringen en een informatiedocument als bedoeld in artikel 65b, eerste lid, BGfo verstrekt, voldoet eveneens aan artikel 77, eerste lid.

C

artikel 77a

Artikel 77a BGfo is gebaseerd op artikel 4:20, eerste lid, Wft en implementeert artikel 16 quinquies, eerste lid, van de richtlijn. Indien sprake is van een overeenkomst op afstand

dient de financiëledienstverlener de overeenkomst toe te lichten zodat de consument kan beoordelen of de voorgestelde overeenkomst en eventuele nevendiensten zijn afgestemd op de behoeften en financiële situatie van de consument. De voornaamste doelstelling van een adequate toelichting is om ervoor te zorgen dat de consument het financieel product of financiële dienst die door de financiëledienstverlener wordt aangeboden, begrijpt voordat de overeenkomst tot stand komt. De financiëledienstverlener dient daarom voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst de toelichting op de overeenkomst te verstrekken zodat de consument voldoende tijd heeft om de overeenkomst te beoordelen. De toelichting kan aan de consument worden verstrekt tegelijkertijd met de precontractuele informatie zoals opgenomen in artikel 77 van dit besluit. Het louter reproduceren van de precontractuele informatie is ontoereikend. Naast een toelichting op de precontractuele informatie dient de financiëledienstverlener de belangrijkste kenmerken van de overeenkomst toe te lichten (de totale kosten en belangrijkste kenmerken van het financieel product of financiële dienst) en de specifieke gevolgen die de overeenkomst kan hebben voor de consument in het bijzonder in geval van wanbetaling of een betalingsachterstand. Deze informatie dient de financiëledienstverlener kosteloos te verstrekken aan de consument. Een aanbieder van krediet voldoet aan het eerste lid door het verstrekken van informatie als bedoeld in artikel 112, achtste lid, BGfo.

artikel 77b

Artikel 77b is gebaseerd op artikel 4:20, eerste lid, Wft. Artikel 77b, eerste lid, implementeert artikel 16 bis, zes lid, tweede volzin, van de richtlijn. Op grond van artikel 77b, eerste lid, dient een financiëledienstverlener op verzoek van een consument met een beperking de precontractuele informatie te verstrekken in een passend en toegankelijk formaat. Op deze manier kunnen ook mensen met een beperking de precontractuele informatie tot zich nemen. De financiëledienstverlener kan de precontractuele informatie bijvoorbeeld in grotere letters aanbieden voor consumenten met een visuele beperking. Dit artikel is niet van toepassing op aanbieders van krediet, banken, beleggingsondernemingen, betaaldienstverleners of elektronischgeldinstellingen die bankdiensten aan consumenten als bedoeld in artikel 3, onder 28, van de toegankelijkheidsrichtlijn¹ verlenen (zie artikel 4:22.0a, eerste lid, van de wet). De precontractuele informatie die door deze financiële ondernemingen wordt verstrekt, dient te voldoen aan de voorschriften die door de toegankelijkheidsrichtlijn worden gesteld (bijlage I, afdeling III en IV, onderdeel e, van de toegankelijkheidsrichtlijn).

Artikel 77b, tweede en derde lid, verwerkt artikel 16 bis, zevende lid, van de richtlijn. Indien een financiëledienstverlener de informatie, bedoeld in artikel 77, eerste lid, elektronisch verstrekt, kan de financiëledienstverlener de informatie in gelaagde vorm verstrekken. Dit betekent dat de financiëledienstverlener de precontractuele informatie kan opnemen op verschillende niveau's, waarbij de belangrijkste of essentiële informatie wordt gepresenteerd in de eerste laag en meer gedetailleerde informatie beschikbaar is in diepere lagen. Informatie over de identiteit van de financiëledienstverlener (artikel 77, eerste lid, onderdelen a en b), de belangrijkste kenmerken en totale kosten van het financieel product of financiële dienst (artikel 77, eerste lid, onderdelen f en g) en het al

¹ Richtlijn (EU) 2019/882 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten.

dan niet bestaan van het ontbindingsrecht met inbegrip van de voorwaarden, termijnen en wijze van uitoefening van het ontbindingsrecht (artikel 77, eerste lid, onderdeel p) dient in de eerste laag te worden opgenomen aangezien dit essentiële informatie betreft. De overige precontractuele informatie als bedoeld in artikel 77, eerste lid, kan in diepere lagen worden weergegeven (overweging 32 bij de richtlijn).

Precontractuele informatie kan bijvoorbeeld als inhoudsopgave worden weergegeven waarbij gebruik wordt gemaakt van uitvouwbare kopjes. De eerste laag bevat de belangrijkste onderwerpen die kunnen worden opgevouwen door erop te klikken. Op die manier wordt de consument naar diepere lagen geleid waar meer gedetailleerde informatie is opgenomen. Op deze manier kan de consument alle nodige informatie op één plaats raadplegen. Op grond van het derde lid dient de financiële dienstverlener ervoor te zorgen dat de consument alle informatie die in gelaagde vorm wordt verstrekt als één document kan opslaan, bekijken en afdrukken. Dit betekent dat een consument de mogelijkheid dient te hebben om alle precontractuele informatie te downloaden en als apart document op te slaan. Dit artikel is niet van toepassing op financiële dienstverleners als bedoeld in artikel 77, tweede tot en met achtste lid, BGfo. Deze financiële dienstverleners verstrekken geen informatie op grond van artikel 77, eerste lid, van dit besluit.

artikel 77c

Artikel 77c is gebaseerd op artikel 4:20, eerste lid, Wft en implementeert artikel 16 bis, vijfde lid, van de richtlijn. Indien een financiële dienstverlener de precontractuele informatie minder dan een dag voorafgaand aan de totstandkoming van de overeenkomst op afstand verstrekt, dient de financiële dienstverlener de consument binnen een week na de totstandkoming van de overeenkomst te herinneren aan de mogelijkheid om de overeenkomst te ontbinden. Daarbij informeert de financiële dienstverlener de consument tevens over de te volgen procedure. Dit artikel is niet van toepassing op financiële dienstverleners als bedoeld in artikel 77, tweede tot en met achtste lid, BGfo. Deze financiële dienstverleners verstrekken geen informatie op grond van artikel 77, eerste lid, van dit besluit.

artikel 77d

Artikel 77d implementeert artikel 16 quinquies, derde lid, van de richtlijn en is gebaseerd op artikel 4:22, eerste lid, Wft. Dit artikel geeft de consument het recht op menselijke tussenkomst in dezelfde taal als waarin de precontractuele informatie is verstrekt voor de totstandkoming van de overeenkomst op afstand. Dit is in beginsel in het Nederlands (artikel 49, tweede lid, BGfo). In gerechtvaardigde gevallen dient de financiële dienstverlener de consument ook nadat de overeenkomst op afstand is gesloten de mogelijkheid te bieden om met een persoon te communiceren. Bijvoorbeeld bij verlenging van de overeenkomst, financiële problemen of verandering van contractvoorwaarden. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op beheerders van beleggingsinstellingen, beheerders van icbe's en beleggingsondernemingen.

D (artikel 78)

Artikel 78, eerste lid, BGfo vervalft. Dit artikel diende ter implementatie van artikel 5,

tweede lid, van richtlijn 2002/65/EG.² Artikel 78, eerste lid, BGfo kan vervallen omdat de richtlijn is ingetrokken.

E (*artikel 79*)

Artikel 79 BGfo is gebaseerd op artikel 4:20, eerste en tweede lid, Wft en verwerkt artikel 16 bis, derde en vierde lid, van de richtlijn. Artikel 79, eerste lid, bepaalt dat een financiële dienstverlener aan het begin van elk telefoongesprek dat door de financiële dienstverlener is geïnitieerd, zijn identiteit en commerciële oogmerk dient mede te delen aan de consument. Indien de consument daarmee uitdrukkelijk instemt, kan de financiële dienstverlener (in afwijking van artikel 77) zich verder beperken tot het verstrekken van de informatie zoals opgenomen in de onderdelen a tot en met f. De andere informatie uit artikel 77, eerste lid, BGfo dient de financiële dienstverlener te verstrekken onmiddellijk na het sluiten van de overeenkomst (artikel 79, tweede lid). Op grond van het artikel 79, achtste lid, dient de financiële dienstverlener aan de consument duidelijk te maken of het telefoongesprek wordt opgenomen of kan worden opgenomen.

F (*artikel 80*)

Artikel 80 BGfo vervalt. Dit artikel strekte ter implementatie van artikel 5, derde lid, van richtlijn 2002/65/EG. Deze richtlijn is ingetrokken.

Daarvoor in de plaats is een nieuw artikel 80 opgenomen. Artikel 80 (nieuw) verklaart de artikelen 77b, eerste lid, 77d, eerste lid, en 79 van overeenkomstige toepassing op aanbieders van cryptoactivadiensten en crowdfundingdienstverleners (eerste lid). De artikelen 77b tot en met 77d en 79 zijn van toepassing op financiële dienstverleners. Cryptoactivadiensten en crowdfundingdiensten kwalificeren niet als een financieel product of een financiële dienst in de zin van artikel 1:1 Wft. De artikelen uit het BGfo zijn daardoor niet van toepassing op aanbieders van cryptoactivadiensten en crowdfundingdienstverleners. Echter cryptoactivadiensten en crowdfundingdiensten vallen wel onder de definitie van financiële dienst in de richtlijn. Daarom zijn de artikelen 77b, eerste lid, 77d, eerste lid, en 79 van overeenkomstige toepassing verklaard op aanbieders van cryptoactivadiensten en crowdfundingdienstverleners. De artikelen 77, 77a, 77b, tweede en derde lid, en 77c met betrekking tot precontractuele informatieverstrekking zijn niet van overeenkomstige toepassing verklaard op aanbieders van cryptoactivadiensten en crowdfundingdienstverleners aangezien deze ondernemingen reeds dienen te voldoen aan specifieke voorschriften voor het verstrekken van precontractuele informatie. Aanbieders van cryptoactivadiensten dienen een cryptoactivawitboek op te stellen en te publiceren op hun website. Dit witboek bevat essentiële informatie voor personen die de cryptoactiva willen kopen, zoals een duidelijke beschrijving van de werking van het cryptoactief, de rechten die de houder ervan heeft en welke risico's houders kunnen lopen.³ Crowdfundingdienstverleners

² Richtlijn 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2002 betreffende de verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten en tot wijziging van de Richtlijnen 90/619/EEG, 97/7/EG en 98/27/EG van de Raad.

³ Verordening (EU) 2023/1114 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2023 betreffende cryptoactivamarkten en tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1093/2010 en (EU) nr. 1095/2010 en Richtlijnen 2013/36/EU en (EU) 2019/1937 (MiCA).

dienen aspirant-beleggers essentiële beleggersinformatie te verstrekken op grond van artikel 23 van de verordening Europese crowdfundingdienstverleners.⁴

G

In het opschrift van paragraaf 8.2.2. zijn de artikelen uit de Wft opgenomen die de grondslag bieden voor de artikelen in paragraaf 8.2.2. Artikel 4:18, vierde lid, Wft is in het opschrift opgenomen omdat dit artikel de grondslag biedt om producten en diensten aan te wijzen waarop het bepaalde ingevolge artikel 4:25, eerste lid, voorzover betrekking hebbend op overeenkomsten op afstand van overeenkomstige toepassing is.

H

Artikel 81, eerste en tweede lid, implementeerde artikel 10 van richtlijn 2002/65/EG. Deze richtlijn wordt ingetrokken met ingang van 19 juni 2026. Daarom kan artikel 81, eerste en tweede lid, vervallen.

I (*artikel 81.0a*)

Artikel 81.0a BGfo strekt ter implementatie van artikel 16 sexies van de richtlijn. De grondslag van artikel 81.0a is artikel 4:25, eerste lid, Wft. Een beheerder van een beleggingsinstelling, beheerder van een icbe, beleggingsonderneming of financiëledienstverlener die gebruik maakt van een online-interface voor het aangaan van overeenkomsten op afstand dient ervoor te zorgen dat door het ontwerp, de structuur of functionaliteiten van de online-interface (zoals een website of applicatie) consumenten niet worden misleid of gemanipuleerd. De consument mag niet naar een keuze worden gestuurd die hij niet zou hebben gemaakt als hij een weloverwogen keuze had kunnen maken. Bovendien mag het ontwerp en gebruik van de online-interface niet leiden tot een nadelige keuze voor de consument. Op grond van artikel 81.0a, tweede lid, dient een beheerder van een beleggingsinstelling, beheerder van een icbe, beleggingsonderneming of financiëledienstverlener in de eerste plaats te voorkomen dat voor de consument nadelige keuzes niet meer op de voorgrond worden geplaatst (onderdeel a). Een bepaalde keuze kan meer op de voorgrond worden geplaatst door bijvoorbeeld een groter lettertype of een opvallende kleur te gebruiken. Een keuze die in het belang van de consument is, mag wel op de voorgrond worden geplaatst. Te denken valt aan de keuze voor een goed gespreid beleggingsfonds. Daarnaast mag de consument niet herhaaldelijk worden gevraagd (door bijvoorbeeld een pop-up) een keuze te maken die hij reeds heeft gemaakt (onderdeel b). Het herhaaldelijk vragen een keuze te maken, is wel toegestaan indien dat in het belang van de consument is, bijvoorbeeld bij het aangaan van een risicovol beleggingsproduct. Ten slotte mag de procedure voor het beëindigen van de overeenkomst niet moeilijker zijn dan de procedure om de overeenkomst aan te gaan (onderdeel c). Een extra bedenktijd voor het definitief beëindigen van een financieel product kan echter soms in het belang van de consument zijn. Bijvoorbeeld het beëindigen van een derdepijlerpensioenproduct

⁴ Verordening (EU) 2020/1503 van het Europees Parlement en de Raad van 7 oktober 2020 betreffende Europese crowdfundingdienstverleners voor bedrijven en tot wijziging van Verordening (EU) 2017/1129 en Richtlijn (EU) 2019/1937.

waardoor fiscale voordelen vervallen of waarvoor hoge kosten in rekening worden gebracht indien het product wordt beeindigd. Door de procedure voor het beeindigen van het product moeilijker te maken dan de procedure om de overeenkomst aan te gaan, worden consumenten gestimuleerd om extra te overwegen of de keuze in hun belang is. De voorschriften uit artikel 81.0a doen niet af aan de artikelen 6:193a tot en met 6:193j BW over oneerlijke handelspraktijken. Cryptoactivadiensten en crowdfundingdiensten kwalificeren niet als een financieel product of een financiële dienst in de zin van artikel 1:1 Wft. De artikelen uit het BGfo zijn daardoor niet van toepassing op aanbieders van cryptoactivadiensten en crowdfundingdienstverleners. Echter deze diensten vallen wel onder de definitie van financiële dienst in de richtlijn. Daarom is artikel 81.0a in het derde lid van overeenkomstige toepassing verklaard op aanbieders van cryptoactivadiensten en crowdfundingdienstverleners.

J (artikelen 82 en 115cc)

In de artikelen 82, eerste lid, en 115cc wordt verwezen naar een techniek voor communicatie op afstand als bedoeld in artikel 81, eerste lid. Artikel 81, eerste lid, vervalt. Daarom is in de artikelen 82, eerste lid, en 115cc opgenomen dat het gaat om het gebruik van automatische oproepsystemen zonder menselijke tussenkomst, faxen of elektronische berichten.

ARTIKEL II (Besluit bestuurlijke boetes financiële sector)

In artikel 10 van het Besluit bestuurlijke boetes financiële sector zijn de artikelen beboetbaar gesteld die zijn opgenomen in het BGfo ter implementatie van de richtlijn. De artikelen die beboetbaar zijn gesteld zien op het verstrekken van precontractuele informatie en adequate toelichtingen, het recht op menselijke tussenkomst en het verbod op misleidende vormgeving van online-interfaces (artikel 81.0a). De boetecategorie is bepaald naar de ernst van de overtreding en sluit aan bij de boetecategorieën die thans gelden voor soortgelijke overtredingen.

ARTIKEL III (inwerkingtreding)

Dit artikel regelt de inwerkingtreding. Op grond van artikel 2 van de richtlijn dienen de lidstaten uiterlijk op 19 december 2025 de artikelen te hebben geïmplementeerd in nationale wetgeving. Financiële dienstverleners, beleggingsondernemingen en beheerders van beleggingsinstellingen of icbe's dienen de voorschriften toe te passen met ingang van 19 juni 2026. Derhalve is het voornemen om het besluit zo spoedig mogelijk in werking te laten treden. Hiermee wordt afgeweken van de vaste verandermomenten voor wetgeving in verband met de uitvoering van EU-wetgeving.

De Minister van Financiën,

Bijlage. Transponeringstabel

Richtlijn (EU) 2023/2673 van het Europees Parlement en de Raad van 22 november 2023 tot wijziging van Richtlijn 2011/83/EU wat betreft op afstand gesloten overeenkomsten inzake financiële diensten, en tot intrekking van Richtlijn 2002/65/EG

Afkortingen:

<i>BW</i>	Burgerlijk Wetboek
<i>BGfo:</i>	Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft
<i>Wft:</i>	Wet op het financieel toezicht
<i>Whc:</i>	Wet handhaving consumentenbescherming

Bepaling Richtlijn (EU) 2023/2673	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling <i>(Toelichting indien niet geïmplementeerd of naar zijn aard geen implementatie behoeft)</i>	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
1, eerste lid, onderdeel a (3, 1ter, richtlijn consumentenrechten)	6:230h lid 2, onderdeel b, en 6:230w, lid 1 en 2, BW		
1, eerste lid, onderdeel b (3, lid 3, onderdeel d, richtlijn consumentenrechten)	6:230h lid 2, onderdeel b, BW		
1, tweede lid (6, eerste lid, onderdeel h, richtlijn consumentenrechten)	6:230m lid 1, onderdeel h, BW		
1, derde lid (11bis richtlijn consumentenrechten)	6:230oa BW		
1, vierde lid (artikel 16bis, lid 1, richtlijn consumentenrechten)	77 lid 1 BGfo		
1, vierde lid (artikel 16bis, lid 2, richtlijn consumentenrechten)	49 lid 2 BGfo	Lidstaatoptie: taalvoorschriften	De precontractuele informatie dient te worden verstrekt in de Nederlandse taal op grond van artikel 49, tweede lid, BGfo.

1, vierde lid (artikel 16bis, lid 3, richtlijn consumentenrechten)	79 lid 1 en 8 BGfo		
1, vierde lid (artikel 16bis, lid 4, richtlijn consumentenrechten)	79 lid 6 BGfo		
1, vierde lid (artikel 16bis, vijfde lid, richtlijn consumentenrechten)	77c BGfo		
1, vierde lid (artikel 16bis, zesde lid, eerste alinea, richtlijn consumentenrechten)	77 lid 1 BGfo		
1, vierde lid (artikel 16bis, zesde lid, tweede alinea, richtlijn consumentenrechten)	77b lid 1 BGfo		
1, vierde lid (artikel 16bis, zevende lid, richtlijn consumentenrechten)	77b lid 2 en 3 BGfo		
1, vierde lid (artikel 16bis, achtste lid)	6:230w lid 3 BW		
1, vierde lid (artikel 16bis, negende lid)	Behoeft geen implementatie. Betreft een lidstaatoptie	Vaststellen strengere regels m.b.t. precontractuele informatie.	Van deze lidstaatoptie wordt geen gebruik gemaakt.
1, vierde lid (artikel 16bis, tiende lid)	77 lid 2 t/m 6 BGfo		
1, vierde lid (artikel 16ter, eerste lid, derde alinea)	6:230x lid 7 BW		
1, vierde lid (artikel 16ter, tweede lid)	6:230x lid 4 BW		
1, vierde lid (artikel 16ter, derde lid)	6:230x lid 3 BW		
1, vierde lid (artikel 16ter, vierde lid)	6:230x lid 5 BW		
1, vierde lid (artikel 16ter, vijfde lid)	Behoeft geen implementatie.	Artikel bepaalt dat geen afbreuk wordt gedaan aan nationale regels t.a.v. de termijn waarbinnen	N.v.t.

		uitvoering overeenkomst geen aanvang kan nemen.	
1, vierde lid (artikel 16ter, zesde lid)	6:230x lid 4 BW		
1, vierde lid (artikel 16ter, zevende lid, onderdeel a)	6:230x lid 1 en 4, onderdeel e, BW 7:119 lid 2 BW, 7:122 lid 5 BW	Lidstaten kunnen het ontbindingsrecht zoals opgenomen in de richtlijn hypothecair krediet van toepassing verklaren op kredieten die zijn uitgezonderd van de artikelen van deze richtlijn.	Van deze lidstaattoptie wordt geen gebruik gemaakt. Voor kredieten die zijn uitgezonderd van Richtlijn 2014/17/EU (richtlijn hypothecair krediet) geldt het herroepingsrecht op grond van artikel 6:230x BW.
1, vierde lid (artikel 16ter, zevende lid, onderdeel b)	6:230x lid 1 en 4, onderdeel d, BW, 7:58 BW, 7:66 lid 1 BW en 7:67 lid 1 BW	Lidstaten kunnen het ontbindingsrecht zoals opgenomen in de richtlijn consumentkrediet van toepassing verklaren op kredieten die zijn uitgezonderd van de artikelen van deze richtlijn.	Van deze lidstaattoptie wordt geen gebruik gemaakt. Voor kredieten die zijn uitgezonderd van Richtlijn (EU) 2023/2225 (richtlijn consumentkrediet) geldt het herroepingsrecht op grond van artikel 6:230x BW
1, vierde lid (artikel 16 quater, eerste lid)	6:230y lid 1 BW		
1, vierde lid (artikel 16quater, tweede lid)	Behoeft geen implementatie. Betreft een lidstaattoptie.	Lidstaten kunnen bepalen dat van consumenten in het geheel geen betaling kan worden verlangd in geval van ontbinding van een verzekeringsovereenkomst.	Van deze lidstaattoptie wordt geen gebruik gemaakt.
1, vierde lid (artikel 16quater, derde lid)	6:230y lid 2 BW		
1, vierde lid (artikel 16quater, vierde lid)	6:230y lid 4 BW		

1, vierde lid (artikel 16quater, vijfde lid)	6:230y lid 5 BW		
1, vierde lid (artikel 16quinqies, eerste lid)	77a BGfo		
1, vierde lid (artikel 16quinqies, tweede lid)	Behoeft geen implementatie. Betreft een lidstaatoptie.	Lidstaten kunnen de reikwijdte van de toelichtingen specificeren en bepalen op welke wijze die moet worden gegeven.	Van deze lidstaatoptie wordt geen gebruik gemaakt.
1, vierde lid (artikel 16quinqies, derde lid)	77d BGfo		
1, vierde lid (artikel 16quinqies, vierde lid)	6:230w lid 2 BW		
1, vierde lid (artikel 16quinqies, vijfde lid)	77, tweede tot en met zesde lid, BGfo		
1, vierde lid (artikel 16sexies, eerste lid)	81.0a BGfo		
1, vierde lid (artikel 16sexies, tweede lid)	Behoeft geen implementatie. Betreft een lidstaatoptie	Strengere regels m.b.t. online-interfaces.	Van deze lidstaatoptie wordt geen gebruik gemaakt.
1, vijfde lid (artikel 24, zesde lid)	Whc, bijlage, onderdeel a, en artikel 8.2a Whc + bijlage, onderdeel b.		
1, zesde lid (artikel 29, eerste lid)	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Artikel is gericht tot lidstaten.		
1, zevende lid (Bijlage I)	Implementatie via verwijzing naar de bijlage in artikel 6:230n, lid 1, BW		
Artikel 2 lid 1	Artikel IV		
Artikel 2 lid 2	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Artikel betreft melding door lidstaten aan Europese Commissie dat artikelen zijn geïmplementeerd.		
Artikel 2 lid 3	Behoeft naar zijn aard geen implementatie.		

	Artikel is gericht tot Europese Commissie.		
Artikel 3	De betreffende artikelen ter implementatie van richtlijn 2002/65/EG zijn geschrapt.	Betreft intrekking van richtlijn 2002/65/EG	
Artikel 4	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Betreft de inwerkingtreding van de richtlijn.		
Artikel 5	Behoeft naar zijn aard geen implementatie		